

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань економічного розвитку

22 вересня 2021 року

Веде засідання голова комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є кворум, тому я запропонував би перейти до обговорення порядку денного засідання комітету.

На розгляд винесені чотири питання, три з них – проекти законів, четверте – "Різне".

Чи будуть зауваження, заперечення чи якісь пропозиції по порядку денному? Олександр Сергійович, будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Є пропозиція розглянути їх у зворотному напрямку... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Підласа, будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Перепрошую. Вибачте, що я перебила. Я просто хочу сказати, що нас чекають автори законопроектів по зв'язку, по скайп-зв'язку, і варто спочатку розглянути законопроекти, проголосувати, а потім вже обговорювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, є ще пропозиції, зауваження? Немає. Тоді пропоную затвердити порядок денний.

Ставлю на голосування пропозицію затвердити порядок денний в запропонованому варіанті. Прошу голосувати. Хто – за? Одноголосно. Дякую.

У нас не голосували відсутні: Кисилевський, Кицак, Марчук і

Шевченко.

Пункт перший. Це проект Закону про особливості приватизації єдиного майнового комплексу Харківського державного авіаційного виробничого підприємства (реєстраційний номер 5799). У нас суб'єкт законодавчої ініціативи – пан Копитін.

Чи є з нами на зв'язку пан Копитін чи хтось з представників авторів законопроекту? Є? Будь ласка, коротко буквально 2-3 хвилини доповісти про сутність законопроекту. Представтесь, будь ласка. Немає, да, пана Копитіна? Комітет у пана Ігоря? Я можу попросити вас зв'язатися з ним, все-таки включитися на 5 хвилин, доповісти по законопроекту? А ми поки перейдемо до другого – до законопроекту пана Фріса. Добре?

Дякую. Колеги, тоді... А ви співавтор?

ТАРУТА С.О. Я співавтор.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви співавтор. Все, все, тоді питання знято. Сергій Олексійович, будь ласка.

ТАРУТА С.О. *(Не чути)*

І другий сценарій. Є пул інвесторів, яких ми знаємо, які готові взяти на себе зобов'язання інвестувати в будівництво середніх літаків, які виробляються там, на які є документація і на які вони постачають свої комплектуючі. Це Мотор Січ, це ФЕТ і там інші підприємства, які готові цю ініціативу взяти і врятувати це підприємство.

Безумовно, там є деякі речі. Я розмовляв з ГНЕУ, і вони мені обіцяли, що до утра, до сьогоднішнього дня будуть висновки. Є висновки. Висновки, я думаю, що вони теж розуміють ситуацію, що якщо по-державницьки, якщо з точки зору іміджу, якщо з точки зору промислової політики і виробництва з великою доданою вартістю, то, безумовно, ми мусимо йти на нетрадиційну форму, тому що це спеціальний закон по приватизації. Я сьогодні розмовляв

з Сенниченком, вони теж долучаються і готові підтримувати це.

І тому я все ж таки вважаю, що нам треба дуже терміново його розглянути, тому що суддя не буде його чекати і прийме рішення по ліквідації Харківського авіаційного заводу. Да, я хочу сказати, що він не ідеальний, але це найкраща пропозиція, яка сьогодні є, тому що інших немає.

Я особисто розмовляв і з паном Поповим, і з Богуслаєвим. Вони з повною відповідальністю беруть на себе зобов'язання, вони інвестують багато грошей, вони постачають комплектуючі. Для них це, безумовно, і можливість залишити підприємство, яке буде отримувати від них комплектуючі. І, з іншої сторони, для них теж, для людей, які все життя працювали в цій галузі, теж небайдуже майбутнє цього заводу.

Тому я пропоную всім колегам підтримати цей проект закону, далі долучитися, доопрацювати. Я розумію, що там будуть у нас ще проблеми з податковим комітетом, з бюджетним. Але я думаю, що ми разом все це зможемо все ж таки подолати і його прийняти в парламенті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

ТАРУТА С.О. Нам зараз важливо дати сигнал в суді, що є альтернатива, ми по цій альтернативі працюємо, і що у нього буде можливість відкласти рішення про ліквідацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я одне-єдине зауваження. Перед тим, як надати слово пану Скорику, хочу внести. Там є в законопроекті пропозиція покласти парламентський контроль за приватизацією на комітет, до предмету відання якого віднесені питання ОПК. Я би розширив це до нашого комітету, тому що насправді за приватизацією, звісно, має споглядати комітет профільний.

Давайте Скорик, потім Кубів і далі по черзі вже.

СКОРИК М.Л. Пропоную прийняти зазначений законопроект у

першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Леонідович.

Степан Іванович, будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановні колеги, ви знаєте, я повністю підтримую філософію, яку говорить Сергій Олексійович. Я розумію ту проблематику, яка є на підприємстві. Така проблематика є не тільки на одному підприємстві, а на багатьох підприємствах, особливо "Сода України". Я був і очевидцем і, друге, не раз тут на комітеті я підтримував галузь, де кожен третій, кожен п'ятий працює на великих державних підприємствах.

Проблема в тому, що та інфраструктура тих підприємств ще була зав'язана на неіснуючій вже державі, великій колись, де були і обміни, де було фактично отримування і запасних частин, і була модернізація, не було вчасно переорієнтації і багато інших речей. З цієї точки зору ініціатива абсолютно є правильна. Але враховуючи, що ми виносимо в сесійну залу, я хочу сказати ті застереження, які можуть виникати.

Перше застереження - те, що ми не можемо писати під кожне підприємство, а їх є багато на сході, окремі закони. Треба подумати, як зробити в системі, і ця система повинна виходити з ініціативи, напевне, в тому числі і уряду, який є галузевий сьогодні по розвитку стратегічних галузей.

Того ми на сьогодні не бачимо. Ми повинні врегулювати комплексно. І аналогічні підприємства, де є доступ і можливий доступ до інвестицій, ми повинні дати якісь загальні стандарти. В іншому випадку люба скарга буде тягнути на певні корупційні речі, хочемо ми, не хочемо, я дивлюсь суто зараз із площини закону.

По-перше, Харківське авіаційне підприємство присутнє в подальшому переліку заборонених підприємств до приватизації. Ми не можемо на сьогодні, коли підприємство є заборонене до приватизації, виносити питання

про певні речі. Тому що ГНЕУ, яке не було ще, а зараз кажуть, є більше 7 сторінок застережень, треба подивитися, напевно.

І ця тема потребує, мені здається, окремого обговорення і невідкладного прийняття рішення. Тут абсолютно...

КУБІВ С.І. Відноситься до військових, воно є і не знято з переліку заборонених до приватизації. Це я авторитетно говорю, що так воно є на сьогодні.

По-друге, дане підприємство однозначно є об'єктом великої приватизації. Якщо ми пишемо об'єкт малої приватизації – а ми склали критерії малої приватизації, – воно занепадає. То є велика приватизація. І коли ми сьогодні приймемо тут, депутати, законодавчий рівень, що воно підпадає під малу приватизацію, а це є реально об'єктом великої приватизації, це буде не тільки некоректно, а це буде антизаконно, бо ми самі закон приймали, один і другий.

По-третє, проект є аналогічним з точки зору узгодження з Податковим, Земельним і Бюджетним кодексами та іншими базовими для таких питань чинним законодавством. І це ми не можемо допустити, бо відповідно тягне за собою і іншу зону відповідальності, або частину відповідальності навіть, і це виникає на сьогодні тих три важливих блоки питань, які я сказав.

І хочу наостанок сказати, що це має дійсно сенс. І ми повинні спасати підприємство. Я про філософію. Ми могли би побачити наочно переваги для держави такого рішення. І фінансове обґрунтування, ми не маємо тут підстав не вірити Сергію Олексійовичу з точки зору реальних інвесторів, про які ми розуміємо. Але законодавча база сьогодні не в ту сторону.

Що я конкретно пропоную? Ніхто з членів комітету не читав ГНЕУ, бо воно тільки появилось буквально. Сім сторінок...*(Шум у залі)*

Тобто в тій ситуації, коли ми не бачимо позиції ГНЕУ, якщо тих сім сторінок піде в залу, і давайте реально, ми його розглянемо цього тижня? Ні, цього тижня ми його не розглянемо. Тому що завтра четвер, і п'ятниця - нам

не вдасться цей законопроект розглянути.

Я би пропонував його перенести на слідуєще засідання, яке буде на наступному тижні. На слідуєчому засіданні треба подивитися повністю на матрицю, розглянути систему, зняти тих три блоки важливі, про які я сказав, і вирішити комплексний підхід.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Давайте, був Мовчан, потім Буймістер, потім Руцишин.

МОВЧАН О.В. Доброго дня, шановні колеги.

Не відкидаючи того, що це підприємство є важливим, його треба рятувати і шукати для нього правильну модель управління, я би хотів зазначити свою позицію. Я прочитав, ознайомився із висновком ГНЕУ і окремо аналізував цей законопроект. І у мене виникає багато запитань до нього з точки зору філософії приватизації в принципі.

Якщо ми говоримо про приватизацію такого об'єкту, тобто ніхто, в принципі, не проти, що такий об'єкт може бути приватизований, з одного боку, ми маємо керуватися принципами єдиного регулювання сфери приватизації. В чому проблема зараз продати його по тій процедурі, яка існує? Тобто раз питання. І тоді ми не будемо створювати якихось колізій, виводити з-під Закону про приватизацію. Він, між іншим, непоганий, і до цього у нас не було претензій, що він не дає можливості приватизувати той чи інший об'єкт. Тобто, да, є суди, є арешти, це poison pills, про які говорять, це інша історія. Це те, що було надбано управлінцями. Але сама процедура приватизації, вона не є поганою. Результат приватизації залежить виключно від управлінця, тобто Кабінету Міністрів. Сьогодні цей об'єкт включений в поданий Кабміном проект переліку заборонених до приватизації. Тобто сам Кабінет Міністрів говорить, що вони вважають його стратегічним об'єктом і таким, який приватизувати не можна.

Другий point – це те, що ми сьогодні з вами проголосували законопроект, яким забороняємо приватизацію об'єктів підприємств оборонно-промислового комплексу. І це важливо, і це правильний крок, тому що ми сьогодні знаходимося у стані війни.

Окрім того, ГНЕУ, дійсно, дало великий перелік зауважень, які стосуються філософії вирішення кредиторської заборгованості і багато чого іншого. Тобто це те, що я особисто вважаю треба було би виправити до першого читання. Тому що з такою кількістю зауважень ГНЕУ, і важливих, і навіть там є зауваження щодо невідповідності Конституції, і так далі, ми просто можемо зіпсувати обличчя нашого комітету, який до цього непогано справлявся зі збереженням його.

І останній пункт. *(Шум у залі)* Дивіться, це особиста позиція кожного, я думаю, що у нас непоганий комітет.

Останній пункт – це про банкрутство. Дивіться, у нас був... Не комітету... А підприємство, тобто чому я особисто вважаю, що аргумент про те, що зараз його ліквідують, є нежиттєздатним, тому що ми у 2019 році з вами прийняли закон про визнання таким, що втратив чинність Закон України "Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації". І в "Перехідних положеннях" його була закладена норма, яка говорить про те... Я можу її навіть зачитати. Вона говорить про те, що банкрутство державних підприємств і підприємств, в яких частка державної власності більше 50 відсотків, до них не застосовується судова процедура санації, якщо, зрозуміло, вона не була почата до прийняття того закону, і процедура ліквідації, якщо вона також не була почата до прийняття закону в 2019 році. Тобто ліквідація, як я розумію, не почата зараз, вони в санації. Значить, до ліквідації вони перейти не можуть, тому що є норма закону, яка це прямо забороняє. Це насправді проблемна норма, тому що у нас зависло дуже багато державних об'єктів, з якими не зрозуміло, що зробити.

Тому власне моя пропозиція, зважаючи на всі зауваження ГНЕУ і позицію міністерств щодо цього законопроекту, його відправити на

доопрацювання. Можемо прийняти ті чи інші зміни до Закону про приватизацію, але встановлювати абсолютно нову, індивідуальну для одного підприємства процедуру приватизації, як на мене, не є доцільним, тому що потім ми будемо для кожного окремого об'єкту писати нові порядки, писати нові процедури, і це буде безкінечно. Тобто, якщо треба щось поправити до цього законопроекту в Законі про приватизацію, давайте говорити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Давайте, була пані Буймістер, потім Руцишин, Кицак.

РУЦИШИН Я.І. Я хочу звернутися до вас з такого приводу, що вперше, принаймні за ту практику дворічну, скільки у нас минуло, йде такий законопроект, який фактично є генератором інших проблем законотворчих. Він нам наставить дуже багато колізій в інші законодавства, які є.

І в мене питання таке до нас, загальне: чи прийняття цього закону виправить ці, що у пояснювальній записці написано, вкрай низький рівень державного замовлення та його фінансування, що має наслідком недостатню завантаженість виробничих потужностей, а також ці всі інші пункти, які є? Зовсім не так.

Наступне. Чи дозволить зберегти виробничий потенціал підприємства як об'єкту, що має стратегічне значення для авіабудівної галузі, після приватизації? Я не знаю, я таких гарантій не побачив з цього приводу.

І найголовніше, що я хотів сказати. Чому ми господарські питання, а це господарські питання все-таки, хоч велике підприємство, стратегічне, вирішуємо законопроектним шляхом? Є Кабінет Міністрів - тактичний орган, який бачив це впродовж вже багатьох років, і, як мінімум, я не є фахівець, в який спосіб це мало б вирішуватися, але можна було б прийняти програму з розвитку авіабудування в Україні, в якій прописати поповнення статутного фонду державного підприємства на вирішення всіх проблем. І відповідно пізніше ми б не змінювали і не писали конкретний закон під конкретне

підприємство, що є всупереч навіть теорії прав, бо це норма загальної дії всетаки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярослав Іванович.

Кицак, Тарута, Шевченко. Будь ласка.

КИЦАК Б.В. Колеги, я хочу нас всіх застерегти від такої ситуації. Фактично на попередньому комітеті у нас була не зовсім така приємна і конструктивна дискусія відносно ProZorro, коли ми декілька разів робимо виключення навіть з самої системи під конкретно якусь річ. Те саме зараз фактично дублюється і є аналогічною ситуацією із переліком майна, яке заборонено до приватизації. І зараз ми виділяємо з нього окремо взяте підприємство, можемо знайти сотні причин, чому його потрібно приватизувати: у зв'язку з погашенням заборгованості, що воно на банкрутство лягає і так далі. Але якщо ми зараз в комітеті для себе відкриємо такий прецедент, тоді до нас буде приходити будь-яке профільне міністерство, яке вважає, що це підприємство вже вмирає і потрібно його просто банально приватизувати, щоб погасити борги держави і так далі.

Тому оцей невеличкий ящик Пандори я пропоную, щоб на цьому питанні ми його закрили, не відкриваючи. І пропоную членам комітету розглянути пропозицію: або відправити його на доопрацювання, або взагалі зняти з розгляду як такого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КИЦАК Б.В. І у нас є Денис Валерійович я думаю, що він, як профільна людина зможе прокоментувати, коли вже нарешті буде підготовлений 4020 до другого читання, для того щоб ми взагалі до цих питань одиночних об'єктів не повертались.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте Сергій Олексійович, потім Євгеній Володимирович.

ТАРУТА С.О. Для чого ми прийшли в парламент? В тому числі ми мусимо робити стратегічні речі, а і виступати, як швидка допомога. В нашій країні не дуже багато таких підприємств, коли ми кажемо, що ми щось відкриємо, це, перш за все, ми врятуємо, врятуємо дуже важливу галузь - авіаційну.

І тому я абсолютно згоден, що треба по Южмашу окремий закон розробити, в цьому нічого поганого немає. Коли знаходяться такі підприємства, які є символами нашої держави, то їх рятувати треба по спеціальному закону. І немає тут ніяких проблем відносно того, щось там десь буде порушувати.

Ми відносно Конституції скільки прийняли законів, от кажуть, що ми тут будемо відрізнятися, що мама родная! І тому відносно комітету і Конституції - я точно це не враховував.

Зараз є представник заводу, давайте ми його почуємо, і давайте ми для себе все ж таки, кожен із нас відповідь, для чого ми тут. Якщо не наше завдання рятувати авіаційну галузь, якщо ми не хочемо виробляти наші літаки.

Кіра уїхав в Азербайджан - уже Азербайджан будує завод по виробництву літаків. Ну, літаки – це ж символ тих країн, які будують літаки.

Тому давайте ми по нормальній процедурі, давайте ми його знищимо, давайте ми дочекаємося.

КИЦАК. Це питання виключно законом вирішується?

ТАРУТА С.О. Тільки законом, немає іншого. В Кабінету Міністрів нема такої процедури, тільки загальна процедура. У них була можливість рятувати цей завод на протязі вже 10 років. На протязі 10 років завод стоїть.

Все. Процедура банкрутства, зараз мені скажуть, почалася ще 3-4 роки тому назад. І на сьогоднішній день немає альтернативи. Суддя каже: "Ви щось зробіть там на законодавчому рівні, дайте мені сигнал, тільки тоді я зможу відкласти. А так з мене по процедурі вимагають ліквідацію". І тому у нас зараз і не ліквідація, і ми... *(Не чути)* ...я зразу сказав, що є проблеми до цього проекту закону.

Коли такий завод, як Крюківський, скажу зараз, або там... *(Не чути)* якщо він був би державний, і треба терміново зараз прийняти рішення, треба приймати рішення.

У нас було декілька заводів, приватизованих по спеціальному закону. І вони сьогодні живі і працюють. Це НКМЗ. Був спеціальний закон. сьогодні НКМЗ – один із провідних заводів. А так би теж його розтащили.

І тому тут треба дивитися на філософію і на державницьку позицію. Державницька позиція, що у нас немає зараз вибору. І перенести на наступне... Да, ми його не будемо розглядати на цьому тижні, безумовно. Але що дуже важливо, зараз представник заводу скаже, нам треба дати сигнал в суді, що комітет прийняв в першому читанні, прийняв і виносить в зал. І тоді буде підстава... *(Шум у залі)*

І нічого страшно. У нас таких підприємств може бути 3-4. Южмаш треба в окремому законі. Тому що, коли ми будемо чекати... *(Не чути)* ...помре Юшмаш. Уже чотири дні працює в першу зміну. Тому я по Южмашу. Скільки у вас таких ще заводів, скажіть, будь ласка?

_____ . ЛАЗ.

ТАРУТА С.О. Нема! ЛАЗ давно вже приватний. Його нема. Це ж державний. Це корпоративний, державний, а держава нічого не вирішує.

Більше того (я вибачаюсь, що довго, емоційно це розповідаю), зараз представник заводу (керівник знаходиться сьогодні з делегацією за кордоном, а є представник), нехай він скаже і розкаже нам, для чого це

робиться і що вони планують робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але давайте, можна перед цим все-таки закінчимо з членами комітету...

ТАРУТА С.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, Сергій Олексійович, зараз у кожного буде можливість ознайомитися з позицією заводу.

Але давайте - Євгеній Володимирович, потім Буймістер, і перейдемо до заводу. Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Раз така справа, я хочу послухати представника заводу, щоб бути в курсі, що там происходит. А те, що директор не приїхав на комітет, це дуже погано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович, а можете включити, будь ласка, мікрофон свій просто? Все.

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Виступ російською мовою)*

То, что директор ваш не приехал, для него важнее командировка заграничная, это очень плохо. Привет передавайте от Шевченко ему. Мы такое не прощаем обычно, потому что вопрос важный, а он посчитал, что там чай попить где-то – это хорошо.

Поэтому я передаю слово вам, вы нам объясните ситуацию, что вы хотите делать, какие планы. Потом я выскажусь полностью по ситуации политической.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Людмила Анатоліївна.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дуже дякую.

Мені дуже дивно чути від колег, я з усією повагою, але, вибачте, колеги, які в нашому ж комітеті дуже сильно наполягали на відміні будь-яких обмежень для приватизації, сьогодні виступають проти приватизації одного конкретно взятого підприємства.

Я скажу, чому мені це дивно. Тому що на практиці навіть нашої з вами роботи за два останні роки ми побачили, що велика приватизація у нас не працює. Причому не працює не тому, що ми приймали обмеження по великій приватизації під час COVID, а саме через те, що є в кожному державному підприємстві, так історично склалося, оці poison pill, про які якраз Олексій говорить, про які постійно говорить Фонд державного майна, які сьогодні не дають, наприклад, підготувати якісно, і це зайняло скільки років, підготувати якісно до приватизації той же "Більшовик" київський. І такі питання є по кожному абсолютно підприємству, яке знаходиться сьогодні в державній власності.

Мені би дуже хотілося перед тим, як приймати рішення саме по цьому законопроекті, все ж таки побачити позицію Укроборонпрому. Адже, якщо це підприємство входить до структури Оборонпрому, то вони би мали якесь слово сказати в цьому відношенні.

Але загалом те, що нам потрібно спрощувати процедури і приймати рішення щодо, можливо, особливих процедур для саме вирішення питань poison pills, не йдучи через судову систему, не йдучи через роки оскарження, і абсолютно блокуючи процес великої приватизації, для якого насправді деякі зацікавлені особи ці poison pills і створювали, це абсолютно точно.

Якщо ми можемо використати цей законопроект для розробки загальних таких правил, давайте використаємо його для розробки загальних правил і до другого читання, перед першим читанням, як би то не було, але зробимо от повністю перелік правил, які можуть бути виключеннями для таких випадків. Тому що інакше ми жодне велике державне підприємство

ніколи не приватизуємо, у нас процес приватизації вже йде 30 років і ніяк не закінчиться. А що відбувається в цей час? Відбувається просто втрата вартості цих державних підприємств. Навіть подивитися, от коли підкомітет пан Мовчан проводив з Фондом державного майна і вони показували фінансові результати підприємств великої приватизації, тих п'яťох, які уряд поставив в пріоритет, всі скоротилися в вартості майже вдвічі за останні 5-6 років, і цей тренд продовжується. Або його розривати і чи окремими законами брати на себе відповідальність, чи змінами до загальної процедури, але виходити з цього замкненого кола, або говорити, що нам ці галузі непотрібні, немає промисловості - немає проблеми.

Тому тут ідеологічно підтримую, по суті треба доопрацьовувати дуже суттєво, але ідеологічно спрощення процедури підтримую абсолютно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Анатоліївна.

Колеги, я пропоную все-таки надати слово представникам заводу, якщо не заперечуєте. Будь ласка, є хтось? Чекайте-чекайте, від заводу взагалі нікого немає?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А онлайн теж немає нікого?

КОЛТУНОВИЧ О.С. В будь якому випадку є Сергій Олексійович, гірники і співавтор законопроекту, який в принципі доступно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, одну хвилину.

КОСТРИЦЬКИЙ В.В. Харківське авіаційне виробниче підприємство – це єдине в Україні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представтесь, будь ласка.

КОСТРИЦЬКИЙ В.В. Кострицький Володимир, помічник народного депутата Ігоря Копитіна, радник віце-прем'єр-міністра з питань стратегічних галузей промисловості.

Це єдине в Україні підприємство, яке має сертифікат на серійне виробництво АН-74, АН-140. Навіть "Антонов" як розробник цих літаків сертифікатів і права на серійний випуск цих літаків не має.

З 14-го року можливість серійного випуску цих літаків повністю втрачено і серійне виробництво таких літаків на цьому заводі зупинено в силу певних об'єктивних причин. Для того, щоб відновити виробництво цих літаків, тільки по АН-74, за підрахунками розробника ДП "Антонов", необхідно 150 мільйон доларів і від 4 до 5 років тривалість конструкторських... *(Не чути)*

Весь цей період часу завод не буде здійснювати основну свою діяльність по серійному виробництву таких літаків, його необхідно утримувати з розрахунку на майбутні прибутки і весь цей час не генерувати нові збитки.

Тепер про збитки. На сьогоднішній день розмір заборгованості цього підприємства сягає 4 мільярдів гривень. Цей обсяг боргів перевищує вже в рази реальну ринкову вартість цього підприємства.

Про процедури тепер банкрутства. З 15-го року підприємство перебуває в стані банкрутства, і в цей...

МОВЧАН. Який етап стадії банкрутства?

КОСТРИЦЬКИЙ В.В. В стадії ... *(Не чути)* Цей етап, і в 15-му році вони зайшли з заборгованістю близько 2 мільярдів гривень. За цей період часу заборгованість вже 4 мільярди гривень.

МОВЧАН. За рахунок чого з 2 до 4?

КОСТРИЦЬКИЙ В.В. Зупинка діяльності.

_____ . .. *(Не чути)* ми знаємо, що це таке. За рахунок чого:
вони позичали гроші... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це заробітна плата?

(Загальна дискусія)

_____ . *(Не чути)*

Я для чого це кажу, щоб депутати розуміли, про що йде мова. Коли нам приходять і розказують, що нам тут все, катастрофа... *(Не чути)* а це державна власність цього підприємства. Далі говоріть.

КОСТРИЦЬКИЙ В.В. Стадія розпорядження з 2015 року триває, вчора відбулося чергове засідання Господарського суду, який слухав справу про банкрутство, оголошена перерва на місяць. У процесі судового розгляду суд дозволив державній виконавчій службі здійснювати всі допустимі за законодавством про виконавче провадження заходи по стягненню заборгованості з заробітної плати. На сьогоднішній день розгляд боргів з заробітної плати цього підприємства більше 250 мільйонів гривень. Тобто буквально днями відбудеться повна зупинка діяльності цього підприємства. Всі грошові кошти, які будуть надходити на рахунки, будуть стягуватися в рахунок погашення боргів, відповідним чином буде арештовано і відбуватися процес реалізації тих активів, які не задіяні у виробничому процесі. Ліквідація цього підприємства, враховуючи мораторій, який був запроваджений, правильно сказано, у 2019 році, спливає у жовтні наступного року.

Враховуючи, що санація на цьому підприємстві, враховуючи такі показники, введена бути не може, вона не має економічного... *(Не чути)*, то цей завод у жовтні наступного року при такому розмірі заборгованості,

погасити за рахунок життєдіяльності підприємства ті борги і вивести його на планову беззбиткову діяльність неможливо найближчих 10-15 років.
(Загальна дискусія)

Тому що без списання боргів, або часткового списання боргів, відновлення платоспроможності...

ГОЛОВУЧИЙ. Є щось додати ще?

КОСТРИЦЬКИЙ В.В. Так, є що додати. Тому у жовтні наступного року це підприємство, якщо не будуть якісь заходи прийняті, очікує введення ліквідаційної процедури і розпродаж активів відповідно до Кодексу з питань банкрутства і повної ліквідація цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я хочу закінчити свою промову, тому що я знаю, про що говорю. Я про це підприємство розмовляв з Богуслаєвим на Мотор Січі. Зараз скажу для всіх депутатів, по-перше, щоб ви розуміли, про що йде мова.

500 мільйонів реальної заборгованості – це виробництво двох літаків. Тобто два літаки зробили, продали і ці гроші отримали, це два літаки. 3,5 мільярда – це заборгованість держави, це сам собі винний. Наше завдання зараз – зрозуміти, що з цим підприємством можна зробити, щоб його залишити і нікому не віддавати. Тому що завтра, як ми почнемо, як каже Олексій, приватизацію, то виявиться, що там бенефіціар кінцевий або Росія, або Китай, або ще хтось. Потім посольство США введе санкції і таке інше. Ми все це вже проходили.

У нас є Мотор Січ, яка згідно указу Президента повинна бути націоналізована. Іншого якогось шляху, ніж поєднати Мотор Січ як державне підприємство і Харківський авіаційний будівний завод, немає. Це я вам точно хочу сказати, бо я розмовляв зі спеціалістами, які говорять, Богуслаєв мені

каже: "Мені рік потрібен". АН-74 - це ж север, таких літаків нема. Потенційно є замовлення на 200 літаків, які може виробляти це підприємство. Богуслаєв мені каже: "Якщо держава дала би мені цей завод в оренду за гривню, грубо говоря, він через рік випускав би перший літак". Це перше. А всі борги, або їх повинні списати, державні, або наложити мораторій.

Наше завдання зараз, Сергій Олексійович, це зупинити це свавілля по поводу цього банкрутства, приватизації. Тому що я знаю, що там є такі господа, які в Харкові хочуть використати це підприємство, площадки, будувати там якісь торгові центри і таке інше, розважальні центри. Ми ж це все знаємо, це ж воно і є.

Питання в іншому. Оці підходи, які нам молоді депутати говорять, там принципи, відмітаємо. Тут чистий прагматизм: є Мотор Січ, є ХАІ, все. Треба зробити все, щоб це поєднати, і воно запуститься, бо там - двигатели, тут - ліцензія. І, саме головне, у Мотор Січі є збут, є замовлення. Є такі країни, треті країни, азіатські, які хочуть ці літаки. І коли ви говорите, що неможливо цього зробити, це невірно. Можливо все.

Я вам ще раз кажу, давайте пригласим сюди з "Мотор Січ" представників. Давайте ще раз створимо робочу групу і таке інше. Ну, так не можна допускати, Дмитро Андрійович, розграбування цього підприємства, воно дуже важливе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович, я з вами погоджуюсь повністю. У мене пропозиція. Ми цьому питанню присвятили, мені здається, вже надто багато часу, у всіх була можливість висловитись і все послухати і сформуванати думку.

Пропозиція номер один. Якщо є розуміння і консенсус в комітеті по голосуванню, можемо проголосувати зараз. Якщо ні, можемо справді перенести на наступний тиждень, запросити повноцінного директора заводу, запросити представника... Нормально так?

ТАРУТА С.О. Ми врятуємо. І є інвестори, які готові взяти на себе зобов'язання.

ШЕВЧЕНКО. А хто інвестор?

ТАРУТА С.О. Богуслаєв разом з...

ТАРУТА С.О. Давайте на наступний тиждень перенесемо.
(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, можемо завершувати це питання.
Степан Іванович, давайте коротко, і будемо вже...

КУБІВ С.І. Я коротко скажу. Дивіться, ви ставили, ми бачимо, що рішення як такого немає.

Друге. Ми розуміємо і звертались ми до уряду. Є Мінсоц, є Мінфін, є Мінекономіки, є фіскальні органи, але я про інше. Я би пропонував, пане голову, що ми від комітету повинні звернутись до уряду, який повинен запропонувати реально своє бачення, яке є, щоб ми його мали як інфораційно, неінформаційно. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте не сперечатися один з одним.
Пропозиція врахована. Дякую, Степан Іванович.

Я думаю, що давайте звернемося. Принаймні побачимо, чи вони щось нададуть, чи ні. Це правильна історія. Вікторія Павлівна, я вас тоді попрошу тоді підготувати звернення від комітету з приводу позиції віце-прем'єр-міністра з питань стратегічної промисловості на цю тему.

У нас є час, Сергій Олексійович, по суду?

ТАРУТА С.О. Якщо переклали на місяць, вчора було засідання, то у нас є час спокійно, на наступний тиждень ті питання, які сьогодні виникли, щоб їх підготувати. Позиція Укроборонпрому, наскільки я розумію, вони підтримують, але нема висновку, щоби ми сьогодні могли це врахувати. Позицію Мінстратегпрому теж треба, тому що нема цього висновку. Більше того, треба щоб були директори заводів і сказали, що "ми беремо на себе такі зобов'язання".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є пропозиція запросити трьох ключових осіб. Перше (на наступний комітет) – це власне представника заводу, директора...

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, Євгеній Володимирович, я вас дуже прошу! Я ж кажу, директора заводу. Пана Богуслаєва і пана Гусєва (Укроборонпром).

ШЕВЧЕНКО Є.В. Та давайте Уруського, нащо нам Укроборонпром?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо й Уруського, не питання, давайте. Але Гусєва так само запросимо.

Все, колеги, дякую. Я прошу, тоді ставлю на голосування пропозицію перенести розгляд цього питання на наступне засідання комітету. Прошу голосувати.

Хто – за? Одноголосно. Дякую. Рішення прийнято. Скорик не голосував.

Добре, переходимо до другого питання порядку денного – це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо зазначення та подання відомостей про кінцевого бенефіціарного власника та структуру

власності юридичної особи (5807). У нас Фріс Ігор Петрович суб'єкт законодавчої ініціативи.

Пане Ігорю, вам слово, будь ласка.

ФРІС І.П. ...*(Не чути)* юридичних осіб, а саме врегулювати питання щодо необхідності внесення інформації про структуру власності такої юридичної особи, бенефіціарів такої юридичної особи, які повинні бути здійснені до 11 жовтня цього року.

Як ми знаємо, 11 жовтня набирають чинності відповідні певні державні санкції щодо притягнення відповідальних посадових осіб, юридичних осіб у разі нездійснення, неподачі вказаної інформації державному реєстратору при реєстрації таких юридичних осіб, де кінцевим бенефіціаром є не тільки фізичні особи, а і юридичні особи. Штрафи величезні, починаються від 17 тисяч гривень до 51 тисячі гривень. І на сьогоднішній день величезна кількість, скажімо, переважна кількість юридичних осіб не здійснила подачу відповідних відомостей до єдиного державного реєстру, що тягне за собою шалені черги ближчим часом і величезні санкції, які в той чи інший спосіб будуть накладені на наших громадян.

В тій частині щодо саме набрання чинності цим законопроектом, а саме встановлення цих санкцій з 11 жовтня, моїм законопроектом пропонується перенести набрання чинності застосування вказаних санкцій і подачу відповідних відомостей про структуру власності на один рік. Це перше.

І друге. Абсолютно, на мою думку, є недоцільним додаткове навантаження на фізичних осіб, які є кінцевими бенефіціарами юридичних осіб і громадських організацій, інформація про яких вже є зазначена в єдиному державному реєстрі. Тобто на сьогоднішній день структура Єдиного державного реєстру юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців вже містить відомості: копії відповідних документів, засвідчені вірності паспортів і інформацію, яка необхідна для встановлення кінцевого бенефіціара такої фізичної особи за умови, якщо таким бенефіціаром є фізична особа і

відомості з моменту державної реєстрації не були змінені. Тобто вся інформація на сьогодні існує. І робити додаткове певне навантаження, як фінансове, тому що треба звертатися до відповідних установ щодо засвідчення копій документів, подачу цих документів державному реєстратору, проведення відповідної оплати за вчинення реєстраційних дій...

Стосовно юридичних осіб, де кінцевими власниками і засновниками є бенефіціар і фізичні особи є бенефіарами такої юридичної особи, інформація про яких міститься вже в реєстрі, на моє переконання, є подвійна, скажімо так, регуляція... *(Не чути)* правовідносин, яка не потребує цього в законі.

Тому є пропозиція виключити вказану інформацію... вказане положення в законі щодо обов'язкової подачі інформації про структуру власності юридичних осіб там, де кінцевим бенефіціаром є фізична особа і вона ж є засновником такої юридичної особи.

В принципі, у мене все. Якщо є якісь питання, готовий відповісти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Ігор Павлович.

Степан Іванович Кубів, будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане голову, шановні колеги, ви знаєте, коли той чи інший законопроект, який ми даємо і в комітет, і в зал, він повинен нести певну оцінку з боку і уряду, і з боку експертів, і з боку бізнесу. Тому що це стосується на сьогоднішній день тих трьох авторів, про яких я сказав.

Коли ми читаємо висновки ГНЕУ, то ми бачимо, що там є суттєві зауваження і застереження вже діючих законів, які носили характер не тільки внутрішніх, а й зовнішніх зобов'язань України перед партнерами.

Міністерство фінансів не підтримує даний законопроект, а це несе ризик для виконання тих чи інших зобов'язань Європейського Союзу і негативно може вплинути на ці угоди, які вже підписані, як зовні щодо... і не тільки надання підтримки, а щодо співпраці. То оскільки ці зміни не

узгоджуються з міжнародними стандартами, про які ми останніх навіть три місяці максимально йдемо і приймаємо рішення, і тут стоїть питання в сфері протидії відмивання коштів. І ці законопроекти, які ми брали і по FATF, і по FATCA, і по системі контролю, то ми бачимо тут заперечення. І немає висновку навіть НАЗК. По цьому законопроекту ми можемо звернутися, і вони повинні дати свій сьогоднішній висновок.

Разом з тим, хочу сказати, що Мінфін, однозначно, говорить, що цей законопроект підтримувати не можна. Це ця інституція і це міністерство, яке носить базову відповідальність за надходження і баланс державних бюджетів, використання коштів і фінансових зобов'язань, як на внутрішніх, так і на зовнішніх ринках. І це несе великі ризики, говорить Мінфін про рамки міжнародних відносин України з державами, не тільки де питання Євросоюзу, а, мені здається, набагато і вище. І це вплине на те, що ми, підписавши з партнерами угоди щодо виконання двостороннього, ми ставимо абсолютно іншу позицію.

Разом з тим, ми добре знаємо те, що поточна редакція Закону про запобігання та протидію легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, пов'язаних з ним законів, є такою, яка відповідає взятим Україною зобов'язанням перед нашими міжнародними партнерами, і не тільки партнерами, а й фінансовими установами України, включаючи банківську систему і інші фінансові установи, які мають і щоденно надають форму контролю по тих чи інших напрямках, які ми говоримо сьогодні. То в цілому обґрунтування навіть, яке ми сьогодні бачимо, законопроекту є сьогодні дуже, як сказав, неаргументованими.

І наостаток я б хотів сказати, і звернутися до того, що ГНЕУ, яке дало чіткі розходження і заперечення з діючим законодавством, абсолютно має сьогодні рацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Колеги, чи є ще по цьому проекту закону пропозиції?

_____. Якщо можна, я б попросив Ігоря Павловича прокоментувати зауваження ГНЕУ, я думаю, він з ними ознайомився, і те, що було озвучено Степаном Івановичем.

(Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Чи є необхідність...

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Пане голово, доброго дня!
Василевська-Смаглюк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ольга, вітаю, не побачив вашу руку. Будь ласка.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Шановні члени комітету, шановний пане голово, я цілковито впевнена, що ... *(Не чути)*

...кінцевими бенефіціарними власниками такої юридичної особи, інформація про їх кінцевого бенефіціарного власника не зазначається. Вона фактично відкатує нас назад, у 2015 рік, коли існувала норма, яка дозволяла не вказувати кінцевого бенефіціарного власника, бо.. *(Не чути)* пропозиції їм.. *(Не чути)* випадках. Увесь час існування ця норма була предметом постійних зауважень нашої міжнародної ..спільноти, бо держава має бачити, хто є кінцевим бенефіціарним власником того чи іншого підприємства.

І я дуже прошу зважити всіх присутніх про те, що те, що хтось заснував підприємство, не робить його автоматично кінцевим бенефіціарним власником і справжнім контролером, який доручив здійснити реєстрацію, аби самому не світитися в цьому реєстрі. Про це ми фізично не можемо знати на етапі реєстрації, і такі обставини дають нам можливість просто уникати

зазначення кінцевого бенефіціарного власника.

У мене є конструктивна пропозиція для того, щоб ідею Ігоря Павловича підтримати, але і не порушувати наш закон, який ми ухвалили у 2019 році, який був частиною обіцянки Президента України, про боротьбу з відмиванням.

Ми можемо в актах Мін'юсту, що є у реєстраційній формі, вказати або поставити галочку про те, що кінцевий бенефіціарний власник і є засновником підприємства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція зрозуміла. Дякую.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. На рівні нормативно-правових актів ми можемо це виправити для того, щоб не було тих черг, про які каже Ігор Павлович, і для того, щоб не порушувати наше і *(Не чути)* законодавство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую, пані Ольго.

Колеги, є необхідність далі обговорювати це чи можемо переходити до голосування?

БУЙМІСТЕР Л.А. Якщо можна, тільки один коментар щодо почутого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Насправді не виловиш ти кінцевого бенефіціара, якщо підставний власник реєструється в реєстрі. Це як би абсолютно неможливо. Прикладом можу навести два ринки, де існують зловживання ФОПами, які просто таким чином тікають від оподаткування. Наприклад, ринок провайдерів Інтернет-послуг, які перереєструють там щомісяця сотні ФОПів і через них просто провадять надання послуги, не маючи жодних

активів на балансі, хоча кінцевим бенефіціаром є абсолютно зрозуміла одна особа, наприклад. Або той же ринок тих же самих кінотеатрів, які так само часто пригають з ФОПа на ФОП. І таких випадків у нас насправді ухилення від оподаткування дуже багато.

Тому я думаю, що тут не ту проблему зазначає і Мінфін, мені здається, не розібрався. І я би трошки передивилась логіку взагалі, тому що реєстр саме не для цього створюється. Якщо ми хочемо виловлювати кінцевих бенефіціарів і боротися з підставними власниками, для цього є абсолютно інші інструменти у Державної фіскальної служби. Вони за характером операцій можуть виявляти пов'язаність таких осіб і вже просто запобігати іншим чином уникненню оподаткування такими особами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Пане голово, вибачте, будь ласка, що стосується Державної фіскальної ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ольго, я дуже перепрошую, давайте, у всіх була можливість висловити позицію. Якщо ви не заперечуєте ми тоді вже перейдемо до голосування. Дякую.

Колеги, чи є ще заперечення, зауваження, пропозиції у членів комітету? Немає.

Тоді ставлю на голосування пропозицію ухвалити рішення: внести проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо зазначення та подання відомостей про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності юридичної особи (5807) на розгляд Верховної Ради та за результатами розгляду у першому читанні рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу. Прошу голосувати.

Хто за таке рішення? Хто – проти?

Давайте інакше зробимо. Проти є? Утримався? Утримались: Кубів, Колтунович, Шевченко, Руцишин. Не голосував Скорик. Кубів, Колтунович, Руцишин і Шевченко утримались. І не голосував Скорик. Тому у нас з 16-ти 11 "за".

Дякую. Рішення прийнято.

ФРІС І.П. Пане голово, одна секунда. Чи можна було би просити членів комітету у випадку розгляду вказаного законопроекту у Верховній Раді відповідно до 116 частини другої поставити питання про скорочення розгляду подання права до другого читання? Щоб ми не втратили час до 11 жовтня. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не заперечую. Колеги, чи буде згода така?

Колеги, я тоді відповідно до прохання автора законопроекту ставлю на голосування пропозицію відповідно до статті 116 Регламенту скоротити терміни подачі правок до другого читання до проекту Закону 5807. Прошу голосувати.

Хто – за? Проти? Утримались? Є ті, хто утримався? Утримався Колтунович і Шевченко утримався. Інші – за. Не голосував Скорик. Тому рішення прийнято. 13 – за. Дякую, колеги, рішення прийнято.

Пані Ольга, пані Ігор, дякую вам дуже.

Добре, у нас фінальне запитання по проектах законів. Колеги, у нас такий суттєвий проект Закону про Державний бюджет України на 2022 рік (номер 6000). У нас тут присутній перший заступник міністра фінансів Денис Улютін. Пане Денисе, ми, напевно, запросимо вас за стіл, щоб ви, якщо можна, не довго, а максимально ємно, доповіли по цьому проекту закону, будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

Шановні народні депутати, я радий, що розпочинаємо розгляд такого

важливого документу. Коротко про безпосередньо проект закону міністр вже доповідав у Верховній Раді. Я зверну увагу на певні моменти, на які хотів би ще раз акцентувати.

Це те, що законопроект про Державний бюджет на 2022 рік розроблявся на основі Бюджетної декларації, яка була схвалена влітку. Всі пріоритети, які були в Бюджетній декларації, вони знайшли своє відображення безпосередньо в самому проекті закону. Зокрема, це медицина, це військові, це ветерани війни, це збільшення стипендії студентам. Ну і, крім того, в наступному році ми також продовжуємо масштабну цифровізацію країни і зміни, інфраструктурні зміни.

Основні моменти. Це доходи державного бюджету з наступного року зростають на 160 мільярдів. Разом з тим, перерозподіл доходів через ВВП зменшуються і складає 23,6 відсотка ВВП.

Крім того, хочу звернути увагу на один показник, який також досить важливий. Це зменшення дефіциту державного бюджету до безпосередньо 3,5 відсотка ВВП. Щодо таких основних напрямків, які...

КОЛТУНОВИЧ О.С. Можна з процедури? Я вибачаюсь. Я дуже вибачаюсь.

Дивіться, просто ми ж економічний комітет. Ми не бюджетний і не фінансовий. Кожен заслуховує свою специфіку. *(Не чути)*

Нас цікавить макроекономіка, зміна...*(Не чути)* валовий внутрішній продукт. Зовсім інші речі. *(Не чути)*

...по номінальному ВВП, чому макроекономічна база не відповідає бюджету і все інше. І пішли з цього. Це ж профільний комітет – економічний, для чого нам слухати зайві речі?

Це пропозиція, безумовно, ви можете з нею не погодитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я погоджуюсь. Ми зекономимо просто час і ваш, і наш.

УЛЮТІН Д.В. Ми можемо завершити, починати з питання-відповіді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Давайте.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Я вже озвучив. Давайте по макроекономічним показникам.

УЛЮТІН Д.В. Макроекономічні показники. Бюджет розроблявся на основі макропрогнозу, який схвалений урядом і повністю йому відповідає. Зокрема, ВВП використовувалося на рівні 5,4 трильйона.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Який курс? 28,6 закладений?

УЛЮТІН Д.В. Курс закладений відповідно до макропрогнозу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. 188 мільярдів доларів буде ВВП за підсумками наступного року, правильно?

УЛЮТІН Д.В. Так точно.

КОЛТУНОВИЧ О.С. А тепер дивіться, 5,4. А зміна дефлятора, який показник був в минулому році, який в цьому? Який відсоток закладали в зміні дефлятора? У нас в цьому кварталі йде 26,4 відсотка. Це великі цифри. Тобто ви показуєте номінальне зростання за рахунок тільки цінового фактору.

Розумієте, чому я вас повертав до макроекономічних показників і до цих речей? Тому що у вас номінальне зростання не відображає реального економічного зростання. А якщо ми беремо заробітну плату, показник мінімальної заробітної плати – 6 500 до 6 700. Це плюс 3 відсотки, у нас елементарно базова інфляція в цьому році 6,2 відсотка. Тобто зростання реальних доходів не відповідає рівню індексу інфляції. Це раз.

І що стосується самого дефлятора, інші економісти також відображали ці речі. Тому що це набутий показник, ви розумієте, він не відображає, не відповідає зростанню економіки. 188 мільярдів доларів, у нас ВВП у 2013 році був 183 мільярди доларів. Але у нас тоді був обсяг промислового виробництва інший, обсяг експорту був вдвічі більший, ніж зараз, частка промисловості у структурі реалізованої продукції, зовсім інша була макроекономічна архітектура.

Тому у вас це за рахунок чого такі високі показники ВВП? Ще у нас у 2008 році був 183 мільярди доларів, але тоді купівельна спроможність у людей була інша, іпотеки, все інше працювало. Давайте за ці цифри.

УЛЮТІН Д.В. Чекайте, я просто не встигаю за ходом. *(Шум у залі)* Ви можете доповнювати, не доповнювати це питання...

_____ Важливе питання, тому що я знаю, що ви обсяг ВВП підтягуєте за рахунок послуг.

УЛЮТІН Д.В. Я вам просто скажу, Міністерство фінансів не прогнозує ВВП, ми беремо макропоказники, затверджені урядом, і їх вкладаємо в бюджет.

_____. ВВП – це базовий показник бюджету, що ви говорите?

МАГОМЕДОВ. Мужики, вы задаете вопросы, не даете отвечать. Так же нельзя.

(Загальна дискусія)

УЛЮТИН Д.В. Тут питань по тим моментам... Давайте, якщо по бюджету...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я прошу, з повагою, давайте без образ один до одного.

МАГОМЕДОВ. Да у тебя кроме ДТЕК и Метинвест, у тебя ничего нет, Женя. Да потому что вы задаете вопросы, не даете отвечать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я вас дуже прошу! *(Загальна дискусія)*

Євгеній Володимирович, будь ласка!

МАГОМЕДОВ. Мужики, так не бывает, вы задаете вопросы, не даете отвечать. Кто так ведет так себя?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я вас прошу, давайте по черзі, інакше це буде просто... Колеги, я вас прошу, давайте припинимо цей бардак, будь ласка!
(Шум у залі)

Євгеній Володимирович, Євгеній Володимирович, давайте по черзі ви зараз...

МАГОМЕДОВ.. Женя, мы не на митинге.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Муса Сергоєвич, будь ласка, давайте. Колеги, я вас прошу!

Пане Улютин дайте, будь ласка, відповіді на поставлені запитання пана

Колтуновича. Потім Євгеній Володимирович задасть.

УЛЮТІН Д.В. *(Не чути)*... на які з них починати давати відповіді, я чесно не розумію. Це ж не відповіді, це доповідь щодо макропрогнозування. Я ж сказав зразу, Міністерство фінансів не займається макропрогнозуванням. Ми формуємо бюджет на підставі макропрогнозу, який розробляється Міністерством економіки... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це і є відповідь.

УЛЮТІН Д.В. ... *(Не чути)* щодо доходів бюджету, щодо дефіциту бюджету...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

УЛЮТІН Д.В. ... і щодо тих показників, які... до відповідності нашого Міністерства фінансів, я готовий відповісти, але... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, не питання, відповідь зарахована. Дякую.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дивіться, це перше було запитання. Оскільки я голова профільного підкомітету і ви прийшли до нас на комітет, а не я прийшов до вас на бюджетний, то тому я задаю саме ці запитання.

Друге запитання буде стосуватися зовнішніх запозичень і внутрішніх запозичень. У нас 571 мільярд гривень планується запозичення в наступному році, з них внутрішніх запозичення 419 мільярдів гривень. В експертному середовищі Мінфін і міністра фінансів звинувачують у формуванні фінансової піраміди, ще починаючи з Оксани Маркарової і з нинішнього міністра фінансів, з облігаціями внутрішньої державної позики, які не оподатковуються, дохідність їх, ми знаємо, яка висока, і що це побудована

схема. Що ви можете сказати з цього приводу, з точки зору запозичень і боргової політики? Я думаю, що це вже ваша компетентність в контексті виконання бюджету і покриття дефіциту бюджету.

Дякую.

УЛЮТІН Д.В. Дякую. Суму ви правильно назвали.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Я не сумніваюсь.

УЛЮТІН Д.В. Разом з тим, щодо фінансової піраміди – це не відповідає дійсності. Боргова політика Міністерства фінансів спрямована на зменшення боргового навантаження і збільшення строків обігу цінних паперів. Тому, якщо ви подивитесь, наступного року прогнозована політика, яка провадилась в попередньому році, в поточному році щодо внутрішніх запозичень, у нас зменшується навантаження, нам треба запозичити наступного року на 156 мільярдів менше, ніж поточного року.

Зрозуміло, що сума цінних паперів, які знаходяться в обігу, вона значна. Разом з тим, хочу звернути увагу, що наступного року у нас прогнозується вперше за 30 років незалежності первинний профіцит. Ми повністю покриваємо свої зобов'язання, різницю між видатками і доходами.

Дякую.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Наступне запитання. Ви говорите за профіцит, а чому дефіцит бюджету 188 мільярдів гривень тоді?

УЛЮТІН Д.В. Я кажу про первинний профіцит. Це різні речі: профіцит держаного бюджету і первинний профіцит.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Добре. А коли у нас зменшиться дефіцит бюджету, коли ви плануєте згідно Бюджетної декларації? Я наскільки

пам'ятаю, до 2023-го чи 2024 року декларації, там бюджетний дефіцит знову іде майже під 200 мільярдів гривень. Як це корелює ваш первинний профіцит з 2024 роком ... *(Не чути)*

УЛЮТІН Д.В. Дефіцит державного бюджету обраховується у відсотках до ВВП. Відповідно до нашої стратегії державного боргу, воно поступово буде скорочуватись. Якщо в попередньому році відповідно до Закону про державний бюджет дефіцит мав бути 7,5 відсотка, по факту закінчено рік з дефіцитом 5,5, відсотка ВВП.

В поточному році по закону у нас 5,5 відсотка ВВП дефіцит мусить бути. На сьогодні ми йдемо по закону для того, щоб профінансувати повністю всі видатки. Наступного року у нас планується 3,5 відсотка і поступове зниження дефіциту до 2,7 відсотка ВВП відповідно до Бюджетної декларації.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую.

Третє запитання. Ви мене знову повертаєте до ВВП, але номінальне зростання, я вам це з теорії кажу, номінальне зростання валового внутрішнього продукту при збільшенні обсягу державного і гарантованого державою боргу не зменшує боргового навантаження на економіку. Я вам приведу цифри. Дивіться, коли ви приходили два роки назад, держборг був 81 мільярд доларів, зараз він майже 92 мільярди, на останню опубліковану цифру Мінфіном. Це без коштів МВФ, які там йдуть під 3 мільярди доларів додатково. Тобто цей борг буде десь приблизно плюс 15 мільярдів доларів, хоча показники по відношенню до валового внутрішнього продукту практично залишаються незмінними. А отже, з цієї точки зору моя пропозиція вам не апелювати тоді до співвідношення валового внутрішнього продукту і обсягу державного і гарантованого державою боргу, а дати прогнозні цифри державного боргу, які будуть заплановані, і як ви будете його зменшувати. Вас ніхто не просить віддати 81 мільярд доларів, який був

взятий до вас. Ви не накопичуйте борги, які ви збільшуєте більше, ніж ваші колеги за 5 років.

Он сидить біля мене Степан Іванович Кубів, був Першим віце-прем'єром. Вони за 5 років, чи майже за неповні 5 років, взяли 9 мільярдів доларів, а ви уже 11 за неповні 2. Як ви їх будете зменшувати, ці показники, це питання до Мінфіну.

Дякую.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

Щодо збільшення державного та гарантованого державного боргу. На сьогодні цей показник в 92 мільярди доларів, як ви правильно сказали, це державний та гарантований державою борг. Кредити МВФ входять в гарантований державою борг.

Щодо безпосередньо обсягу, всі ми пам'ятаємо попередній рік і пам'ятаємо ті заходи, які вживалися попереднього року. І зважаючи на це, збільшення дефіциту попереднього року потягнуло за собою збільшення, це очевидно, державного та гарантованого державою боргу.

Відповідно до стратегії управління державним боргом, яка схвалена урядом, наша задача - поступове скорочення дефіциту і поступове зменшення державного боргу зі збільшенням строку обігу цінних паперів. Те, що ми зараз робимо, – це скорочення короткострокових запозичень, внутрішніх і зовнішніх, і залучення, заміщення їх довгостроковими, залучення запозичень.

Також наша стратегія полягає в тому, щоби не залучати коштів більше, ніж нам потрібно для погашення попередніх боргів. Таким чином, ми поступово виходимо на суму в обігу, вірніше, на обсяг боргу в обігу, який... поступове скорочення цього обсягу, який перебуває в обігу. Адже ми суму, яка необхідна для обслуговування боргу, беремо за рахунок доходів державного бюджету.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Останнє запитання, вже не буду довго, колеги, я розумію, що час. Останнє запитання щодо невідповідності, і чому у вас не корелюють показники соціального розвитку, чи, точніше, окремі параметри, які йдуть на виплату мінімальної пенсії, прожитковий мінімум, інші похідні показники, і мінімальну заробітну плату - те, що я на початку казав, чому таке мінімальне зростання і фактично ряд показників залишається на рівні кінця поточного 2021 року? Чому вони не зростають, при тому що зростає суттєво валовий внутрішній продукт, а значить, де-факто мали би зрости суттєво і інші показники, хоча б мінімальна заробітна плата. Це перше.

А друге, і в продовження цього: по виплаті заборгованості по заробітній платі, там, де 3,9 мільярда гривень на сьогоднішній день. Як вона буде виплачуватися в наступному році? По субсидіям, я думаю, колеги запитають ще.

Дякую.

УЛЮТІН Д.В. Дякую. По мінімальній заробітній платі. При обрахунку...

КОЛТУНОВИЧ О.С. Темпи зростання доходів нижчі, ніж темпи зростання валового внутрішнього продукту. Ми можемо, зараз на калькуляторі я вам покажу: 3 відсотки – одні, а ВВП...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. При розрахунку мінімальної заробітної плати і показника росту мінімальної заробітної плати ми беремо середньорічні показники. Загальноприйнятний економічний термін - середньорічні показники. Ми не беремо показник кінця року до початку року, бо це є безпосереднє маніпулювання, ми беремо середньорічний показник.

Чому, пояснюю. Тому що, якщо... з таким успіхом можна було б поставити просто цифру 7, 10 тисяч на один місяць і сказати, що ріст у нас впродовж року колосальний: в два рази або в три рази. Насправді відповідно до бюджетного самого, як бюджет планується, один місяць грудня, він не дає великого впливу безпосередньо на сам показник. Береться середньорічний.

Середньорічний показник по цьому року – це 6 250. Бо в нас на початок року 6 тисяч і 6 з половиною 1 грудня. Середньорічне мінімальне 6 250. Наступного року це 6 550. Різниця, індекс саме збільшення середньорічної мінімальної заробітної плати – це і є індекс інфляції. Тобто по року не буде втрат, і ми проіндексували на рівень інфляції.

Більше того, відповідно до прогнозного показника - це той, що закладений в прогнозі Міністерства економіки, - ми індексували на індекс плюс 2.

КОЛТУНОВИЧ О.С. А чому індекс інфляції, а не індекс цін виробників промислової продукції... *(Не чути)* навіть в тому числі звіти МВФ. Вони рахують, в порівняльних цінах вони використовують не інфляцію, а індекс цін виробників промислової продукції. Він значно вищий, а індекс інфляції у нас занижений через певні.... *(Не чути)* плюс до того у нас є дані, що продукти харчування, товари першої необхідності - там взагалі галопуюча інфляція. Є деякі приклади, де 100 відсотків.

Тобто такі речі треба розраховувати, особливо для громадян з мінімальними фіксованими доходами. Тому по індексу цін... *(Не чути)*

УЛЮТІН Д.В. Для розрахунку саме соціальних стандартів і індексу соціальних стандартів ми беремо індекс споживчих цін, саме споживчих цін. При розрахунку і індексації витрат, в тому числі на комунальні витрати, які заплановані, ми беремо індекс цін виробників. Адже саме ціни виробників на споживача, як споживача-громадянина, не впливають настільки, наскільки впливають саме споживчі ціни. Безпосередньо не промислові товари, а

споживчі товари.

Тому і для обрахунку індексації ми беремо саме індекс споживчих цін.

КОЛТУНОВИЧ О.С. І по субсидіям давайте вже, раз ви зайшли самі в це питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович...

КОЛТУНОВИЧ О.С. Слухайте, до нас прийшли ж не подивитись...

Останнє запитання. Дивіться, 38 мільярдів гривень виділено коштів на субсидії в цьому році. Якщо ви зараз будете приводити порівняльні показники з минулим роком, я вам приведу позаминулий і ще позаминулий, де було 71 і 55 мільярдів гривень відповідно. Тобто це так, на всяк випадок, що ви не порівнювали з минулим роком, де вони були зменшені.

38 мільярдів гривень, при цьому нарахування за житлово-комунальні послуги у нас в окремі періоди, і по місяцю, якщо брати цей рік до минулого, зросли кратно, десь в до два рази. Як ви це обраховували? Ви провели верифікацію, у вас менша кількість отримувачів субсидій? Чи як ви порахували цю цифру, що у вас при двократному збільшенню нарахувань за житлово-комунальні послуги фактично залишилась без змін цифра субсидій? Тобто або хтось не отримає, чи вполовину менша кількість сімей. Це важливе соціальне питання.

Дякую.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

Щодо безпосередньо субсидій оплати за комунальні послуги. Ми пішли наступним шляхом. В поточному році закон 5062, наразі який розглядається в бюджетному комітеті (я прошу пробачення, буду бігти через певний час, тому що якраз там розглядаються ці зміни до Закону про бюджет), буде добавлено на субсидії 12 мільярдів гривень поточного року. 12

мільярдів поточного року буде розподілено наступним чином: по 3 мільярди піде на кожен місяць (це середньомісячні витрати саме на субсидії) і 3 мільярди піде авансуванню на січень місяць.

Чому ми пішли по принципу авансування? Тому що зазвичай в січні місяці йде досить велика просадка по оплатах. Тому для того, щоби ТКЕ не лишилося без грошей і змогли розрахуватися за газ перед газопостачальними компаніями, в грудні буде авансування за січень.

Крім того, як правильно ви зазначили, 38 мільярдів наступного року передбачено в Законі про державний бюджет, тобто на опалювальний сезон, який зараз у нас почнеться, буде 34 мільярди, яких достатньо для того, щоби закрити потребу саме цього опалювального сезону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте швидко. Пані Буймістер, будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Загальний коментар. Все ж таки хотілося б на розгляді такого важливого законопроекту, по-перше, бачити і представників, і бажано міністра економіки, і міністра фінансів, при всій повазі до пана заступника міністра. Адже посилатися на те, що "нам дали хтось цифри, і ми тут їх не можемо коментувати", тоді чого ми тут всі витрачаємо свій час?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила Анатоліївна, при всій повазі, ми маємо запросити. Але так як бюджет – це питання відання Міністерства фінансів, то ми не запрошували міністра економіки.

БУЙМІСТЕР Л.А. Ну, все ж таки тоді Міністерство фінансів повинно бути здатне відповідати у тому числі і на питання прогнозних показників, на яких базувалися показники бюджету, які, я так розумію, Міністерство фінансів так само підписувало і підтримувало на засіданні уряду.

Друге питання. В продовження бюджету, тобто питання субсидій. Абсолютно не зрозуміло, ви порахували, по-перше, потреби ТКЕ. Адже, я думаю, що на місяць 3 мільярдів субсидій навіть для ТКЕ, для покриття затрат, боргів перед Нафтогазом буде недостатньо. Але тут, я думаю, колеги, і в мене виникає питання трохи в іншому. А все ж таки прямі субсидії домогосподарствам, які мають сьогодні сплачувати подекуди дійсно вдвічі збільшені комунальні тарифи, на сьогоднішній момент залишається відкритим. Більше того, борги перед всіма постачальниками комунальних послуг і перед сферою теплокомуненерго, і перед постачальниками електричної енергії, галопуючи, збільшуються протягом останнього року. І з тим, що уряд провадить все ж таки політику соціально-орієнтованого стримування споживчих цін на енергоносії, але перекладає ці затрати все ж таки на реальний сектор, на бізнес, яким чином бачить уряд в середньостроковій перспективі вихід з цього замкненого кола?

Більше того, дуже неприємно було побачити, що ще і зменшуються зобов'язання уряду знайти фінансування з бюджету для покриття тих небалансів, які в енергосистемі виникли у Гарантованого покупця, 20 відсотків з бюджету фінансування "зеленого" тарифу. Зоді знову ж таки на кого ми його покладаємо: на промисловість?

І тут хочеться зазначити дуже, на мій погляд, критичні цифри, які наводить саме ж Міністерство фінансів, як у нас сьогодні розподілені доходи за джерелами. Адже у нас більше половини дохідної частини бюджету сьогодні формується за рахунок ПДВ, і найбільше зростання бюджету ми також бачимо за рахунок зростання ПДВ, при тому, що купівельна спроможність громадян України не змінюється. Це цифри, які абсолютно відносяться виключно на знову ж таки галопуючу інфляцію, яку ми бачимо на споживчі товари. Це призводить знову ж таки до тієї мертвої петлі просто знекровлення і поширення бідності в нашій країні. При цьому ми не бачимо ані збільшення податків на прибутки, які нам обіцяли за рахунок багатьох законодавчих ініціатив, які приймалися останній рік, в тому числі урядових,

зокрема, ініціатив.

Пріоритети бюджету на сьогодні виглядають, по меншій мірі, інфантильно і свідчать, як на мене, про нефаховість уряду. Адже при таких проблемах в країні розставляти таким чином пріоритети – це, по меншій мірі, непрофесійно. І мені здається, що потрібно було би переглядати саме пріоритизацію тих видатків, які закладає уряд.

Третє. В нашій ситуації продовжувати приймати дефіцитний бюджет і фінансувати його за рахунок випуску ОВДП і зовнішніх запозичень – це та тенденція, яку і цей уряд, на превеликий жаль, не може розірвати, хоча вже давним-давно пора, інакше знову ж таки ні про яке економічне зростання ми говорити дуже скоро не зможемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила Анатоліївна, у вас є можливість поставити запитання.

БУЙМІСТЕР Л.А. І останнє скажу, щоби просто не бути... щоби у нас не було обміну думками, я вислухаю відповіді.

Ви закладаєте з 5600, який ще навіть не проголосований у Верховній Раді і який притерпів уже на комітеті багатьох змін, 30 мільярдів гривень на фінансування стратегічних статей насправді в цьому бюджеті. Наведу декілька лишень прикладів.

Перший приклад – це оборонно-промисловий комплекс, на який ви закладаєте 2,5 всього-навсього мільярда гривень. Порівняно з будівництвом доріг в 40 мільярдів, ми для кого дороги будуємо - для російських танків, в мене питання?

Друге. Ви закладаєте на космічну (а, на білоруські) галузь... Коротше, на всі стратегічні галузі ви закладаєте 7,5 мільярда, які мають надійти від 5600. Виглядає або як шантаж народних депутатів, що ви прийміть 5600 - тоді буде вам розвиток економіки, або як абсолютно недолуга пріоритизація знову ж таки того, на що потрібно звертати увагу уряду в першу чергу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Улютін, будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

Перш за все хочу сказати, що про субсидії я казав виключно про домогосподарства. І ТКЕ ми не фінансуємо з державного бюджету.

БУЙМІСТЕР Л.А. А як вони будуть покривати касові розриви? Через ціну газу, яку встановив уряд для населення? А вона ринкова в чотири рази вища сьогодні на світових ринках, за яких ми закупаємо цей газ і ТКЕ закупає у Нафтогазу. Тоді у вас ця сума не врахована. Тому я і кажу, що вона в чотири рази вища.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте дамо можливість відповісти все-таки заступнику міністра, тому що інакше це буде безкінечно.

Дякую. Будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

Щодо якраз безпосередньо домогосподарств. Я говорив про домогосподарства - це 4,6 мільйона осіб. Про субсидії. І для саме цих 4,6 мільйона осіб, які зараз у нас підпадають під субсидію, кошти закладені повністю.

Щодо якраз тарифів. Тарифи не встановлюються урядом. Тарифи встановлюються або органами місцевого самоврядування, або НКРЕКП.

БУЙМІСТЕР Л.А. Це неправда. Уряд обмежив ціну на газ. Це рішення уряду, вибачте. *(Не чути)* електроенергію за населення. Це рішення уряду.

УЛЮТІН Д.В. Далі. Щодо дефіциту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Продовжуйте, будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Питання щодо дефіциту було сказано. Ми би з радістю хотіли би скоротити дефіцит до нуля, мабуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я вас прошу, будь ласка, з повагою.

УЛЮТІН Д.В. 1 відсоток дефіциту – це 54 мільярди гривень. Тому стрімке скорочення дефіциту не дасть можливості профінансувати всі першочергові витрати, які є в державному бюджеті, в тому числі витрати інвестиційного характеру.

Щодо зростання обсягу видатків на дороги. Дороги фінансуються виключно в рамках дорожнього фонду. І дорожній фонд – це спеціальний фонд, і він наповнюється виключно від акцизів на пальне. Тому збільшення – це виключно за рахунок збільшення цих акцизів.

Щодо пріоритизації. Пріоритизація була визначена ще Бюджетною декларацією, і відповідно до цієї Бюджетної декларації ми і рухаємося.

По законопроекті 5600. 5600 – це додатковий ресурс до тих проєктів, які вже є в державному бюджеті. Це не те, що це нові напрямки, які не будуть профінансовані в наступному році в разі відсутності 5600. 5600 – це посилений ресурс для розвитку тих речей, які вже закладені в державному бюджеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я думаю, що у нас є час на два запитання. Якщо можна Кисилевський, і давайте... Євгеній Володимирович, є у вас ще питання?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. В жодному разі. І Шевченко. Давайте, щоб не було дискримінації, Євгеній Володимирович, будь ласка, запитання.

Євгеній Володимирович, будь ласка, запитання. Давайте, серйозно, щоб не було образ ніяких.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Та які образи! У мене питання... Колтунович забрав усі мої питання, Муса рот закрив. Він один за одним питання брав просто, тому що йому давали, розумієте.

МАГОМЕДОВ.. Женя, я тебе отдаю свое время.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Краще на "Україна 24" дай мені время.

Сергій, дивіться, питання таке. Я дивлюсь, що там у вас з акцизом щось не в порядку. 143 мільйони... чи 153 мільярдів акциз? Цей показник каже про те, що ви акциз не збираєте, що у вас десь "контрабас" йде: або з пальним, або з цигарками, або з горілкою. Це ж видно, ви подивіться, там по бюджету видно. У вас скільки йде на дороги акцизу і скільки ви збираєте його? Зверніть увагу, це якраз Міністерство фінансів займається цим, це ж видно.

По-друге, у нас дуже великі ризики опинитися в енергетичній кризі зараз із-за того, що ми побили горшки, як кажуть, з Білоруссю. Чому немає страхового фонду ніякого у бюджеті? Чому на госрезерв ні копійки не виділяється коштів? Якщо у нас буде завтра газ 1 500 доларів, якщо у нас Білорусь і Росія перекриє поставки того, де ви будете брати топливо для танків? Чому немає ні копійки, ніяких страхових фондів в бюджеті? Відповісте, будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Ми ці пропозиції можемо розглянути між першим і другим читанням, коли народні обранці будуть подавати свої пропозиції у

вигляді покращення даного документу. Ми розуміємо, що зараз якраз буде той процес саме доопрацювання бюджету в комітетах, в тому числі в бюджетному комітеті, і всі ці пропозиції ми можемо розглянути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте, Кисилевський запитання і...

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Я ж зараз член комітету, а не мажоритарник.

Денис Валерійович, питання наступне. Ми є головним комітетом, який розробляв закон, вже підписаний навіть Головою Верховної Ради, про індустриальні парки, який ми проголосували, і два ще там на підході у фінансовому комітеті.

Але, тим не менше, той 4416-1, який прийнятий, він передбачає і, власне, містить доручення уряду передбачати щороку не менше 2 мільярдів гривень на розвиток мережі індустриальних парків. Формально ви, звичайно, могли сказати, що коли ви готували цей проект бюджету ви його ще не бачили, але він вже проголосований в другому читанні, він вже підписаний Головою, незабаром буде підписаний Президентом. Тому ми як комітет, який його розробляв і який в цьому бачить майбутнє зростання економіки, зростання податкових надходжень і такого іншого, ми зараз ставимо питання про те, щоб до другого читання в бюджеті передбачити відповідні витрати. Я думаю, що члени комітету будуть підписантами відповідної поправки.

Ця ініціатива опрацьовується також в уряді, Мінекономіки і Мінрегіоном, заступниця міністра економіки зараз з нами, і десь незримо з нами також заступник міністра регіонального розвитку. Це така пропозиція від трьох сторін, яка для всіх цих трьох сторін важлива.

Тому я дозволю собі від імені членів комітету внести пропозицію, що ми бачимо ці витрати в бюджеті до другого читання.

_____. Може, ми заступницю міністра попитаємо про макропрогнози?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що ми встигнемо ще спитати. Поки у нас є час, заступнику міністра фінансів, давайте цим скористаємося.

УЛЮТІН Д.В. Щодо індустріальних парків. Дійсно, на момент розробки проекту закону у нас не було нормативної бази у вигляді безпосередньо базового закону, тому ці норми не увійшли в цей проект. Разом з тим, знову ж таки я хочу сказати, що при доопрацюванні між першим і другим читанням ми можемо опрацювати ці всі питання.

Дякую.

КИСИЛЕВСЬКИЙ. Шановний Денисе Валерійовичу, прохання, щоб ми це перевели в якусь практичну площину. Можливо, ви визначите відповідальну особу, хто буде цим займатися, щоб ми могли цей процес в робочий перевести. Бо є у нас робоча група з цього питання, щоб ми цим практично зайнялися. Тоді, якщо можна, щоб ви визначили людину, дали, і ми будемо працювати.

Дякую. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене, колеги, до всіх просто пропозиція. *(Шум у залі)*

Колеги, у мене пропозиція до членів комітету. До понеділка наступного тижня прохання у письмовому вигляді надіслати на комітет рекомендації стосовно проекту бюджету. Ми тоді в середу проведемо, наступну середу, онлайн проведемо, тому що всі будуть там або в округах, або ще десь, окремий комітет, проголосуємо за ці рекомендації і направимо відповідне рішення комітету з рекомендаціями на профільний комітет Арістова і на Міністерство фінансів.

Підходить таке? (*Шум у залі*) Давайте в четвер, не принципово. (*Шум у залі*)

Чекайте, там є строки просто, встановлені законом.

_____. Строки там не пізніше 1 жовтня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони мають опрацювати їх.

Колеги, у кого ще? Сергій Олексійович, будь ласка.

ТАРУТА С.О. Дуже коротко. По-перше, якраз в продовження того, що сказав Дмитро. Я б ще просив збільшити відносно Експортно-кредитного агентства, щоб ми могли все ж таки допомагати нашим експортерам.

І по-друге, відносно ситуації зараз по цінах. Та інфляція, яка закладена, 6,2 на наступний рік, ми ж бачимо, що вона абсолютно нереальна. Тому що зараз все збільшується. І те, що стосується сільського господарства, зараз практично добрива піднімається в три рази, і це вже реалії, які будуть закладені в наступні ціни.

І тому я б все ж таки хотів, щоб ви для себе якимось промодельовали, що будемо робити, якщо інфляція буде набагато більше і за рахунок чого будемо покривати.

УЛЮТІН Д.В. Дякую. Річ у тім, що відповідно до Бюджетного кодексу в уряду є можливість між першим і другим читанням у процесі переглянути макропрогноз. Я думаю, що враховуючи ситуацію, макропрогноз Міністерство економіки буде переглядати. І тоді вже по результатах перегляду макропрогнозу ми зможемо скорегувати показники.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте Кубів і Магомедов.

КУБІВ С.І. Я хочу сказати, що, Денис, пан заступник перший міністра неодноразово готував бюджет і він дійсно професійно підходить. Але бюджет коли ми дивимося сьогодні, то це фактично, як країна буде розвиватися інноваційно, або яким шляхом на наступний рік, і не тільки, як і на наступні роки.

Дивлячись сьогодні на 2021 рік і на складові речі щодо макропоказників, включаючи питання ціни енергоносіїв, посівної, яка зараз буде проходити, мінеральних добрив і складова частина мінеральних добрив, у всіх це є фактично ціна на газ, то ми чітко повинні розуміти, що база 21-го року через два місяці буде абсолютно інша, яка є зараз. Це ставить новий виклик. Я зараз просто говорю про ті ризики, які потрібно врахувати.

Друге. Я вважаю, що для того, щоб бюджет був збалансований, він повинен базуватися на реальній основі бюджету на кінець року. А ми говоримо про між першим і другим читанням по питанні якраз формуванні оновлених макропоказників, включаючи фіскальну політику.

Друге важливе питання, що зростання доходів держбюджету, яке ви забили, воно матиме... або посилювати потрібно фіскальний тиск. Цифри я там не буду називати, бо тоді доповідний на комітет відповідно зробимо. Або стимулювати інфляційні процеси.

В проекті бюджету написано великий дохід від Національного банку України і відповідно від НАК "Нафтогазу". Коли подивитися на реальні цифри прибутковості НБУ, ми маємо на сьогодні на 1 липня 12 мільярдів, Нафтогазу маємо 11,5. За прогнозами експертів і цінової політики на газ і на систему грошових забезпечення ресурсів, то на слідує рік дохідність не буде кращою. Вона буде просто, якщо реально говорити, вона буде трошки набагато багата меншою.

Я не буду говорити про мінімальні зарплати, бо система, яка буде побудована макропоказників, фактично і буде носити, і цінова політика, і те, що говорив Сергій Олексійович, вона буде носити фактично інший аспект побудови базових принципів бюджету.

Ми говоримо про субсидії. Тут дійсно Олександр Сергійович сказав дуже важливо, я хочу підтримати позицію. І в кожного виступаючого була, практично, будемо говорити, платформа розуміння незбалансованості тих завдань, які потрібні не тільки Міністерству фінансів, а всім міністерствам, уряду попрацювати над даним аспектом.

Тепер по Закону 5600. Розвиток стратегічної промисловості, про що говорила пані Людмила, хочу вам сказати, колеги, так. Що забиваємо 7,5 мільярда гривень, з них 3,9 мільярда з 5600. Якщо ми дивимося авіаційну галузь (ми сьогодні слухали перше питання), то я вам скажу так: загальний підхід по авіаційній галузі на сьогоднішній день за рахунок 5600 - 2 мільярди. Коли ми говоримо про космічну галузь, 3 мільярди виділяється, а один йде за рахунок 5600. Коли ми говоримо про оборонно-промисловий комплекс, та сама картина. Тобто ми говоримо сьогодні про повітряні доходи інвестиційно-інноваційного підходу тих пріоритетних галузей стратегічної промисловості. Я вважаю, що тут необхідно звернути увагу.

І третій блок. Я підтримую пропозицію Дмитра Андрійовича, що кожен з нас направить відповідні пропозиції і ми сформулюємо відповідний до комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Я не думаю, що там треба реакція Дениса Валерійовича.

КУБІВ С.І. Ні, я просто як ризики вголос.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що ви врахували, правильно?

Муса Сергоєвич, будь ласка.

МАГОМЕДОВ М.С. *(Виступ російською мовою)*

Я, наверное, немножко, как мажоритарщик, сейчас выступлю, не

обижайтесь. У мене такой вопрос, в прошлом году на восстановление, на компенсацию потерянного вследствие вооруженного конфликта жилья было заложено всего 120 миллионов гривен, всего 120 миллионов. Максимальная сумма, которую выплачивают, это 300 тысяч. Это получается 400 разрушенных... 400 компенсаций. В позапрошлом было 20 миллионов.

Вот у меня такой вопрос, закладывая в бюджет 40 ярдов на строительство дорог, что мы говорим людям, которые остались без жилья вследствие вооруженного конфликта? Вот только в моем округе ближайший населенный пункт Опытное, там из тысячи домохозяйств разрушено 900. Люди разъехались по всей стране, снимают квартиры, живут неизвестно где. И в этой ситуации увидеть снова цифру 125 миллионов без учета инфляции... Я не знаю, чем занимаются наше Министерство реинтеграции, но я считаю, что этот вопрос, который точно нужно попытаться изменить в бюджете этого года.

И второй вопрос. У нас дважды была ситуация, когда из-за того, что у ГарПока там кассовый разрыв, денег нет, у нас было, когда отключали просто водоканал, который обеспечивает поставку воды по всей линии соприкосновения, и сейчас наш Кабмин доблестно пытается спетлять со взятых на себя обязательств, исключив это из закона, в поддержку ГарПока.

Вот два вопроса, которые у меня есть. И, наверное, когда мы будем говорить о наших предложениях, я буду просить коллег посмотреть на это и, может быть, поддержать.

УЛЮТИН Д.В. На наступний рік суму на компенсацію за втрачене майно ми ставили якраз на тому рівні, на якому було в цьому році, виходячи саме з темпів використання даних коштів. Якщо буде пропозиція щодо збільшення даної суми, ми її також можемо розглянути між першим і другим читанням.

Щодо саме зупинки норми, тут я з точки зору Міністерства фінансів скажу, що перекладати такі речі саме безпосередньо на державний бюджет –

це скорочувати інші видатки державного бюджету. Тобто, якщо ми будемо приватну компанію, енергетичну компанію, держану компанію, прошу пробачення, фінансувати за рахунок державного бюджету, то ми просто заберемо ці кошти з інших напрямків. В рамках закону, в рамках діючого закону там є норми, які можуть бути використані саме для вирішення питання даної компанії.

БУЙМІСТЕР Л.А. Сьогодні в законі немає норм, які могли би збалансувати ГарПок. Більше того, якщо уряд приймає рішення про обмеження, соціальне рішення про обмеження тарифів для населення, то уряд має і брати на себе відповідальність, і в тому числі і Міністерство фінансів, і Міністерство економіки, і Міністерство енергетики, яким чином компенсувати ті касові розриви, які створюються за рахунок цього.

Тому що, якщо уряд буде приходити знову до Національної комісії з питань тарифів та житлово-комунальних послуг за збільшенням тарифу на передачу оператора системи передачі, який лягає на реальний сектор економіки, на всіх підприємців, малих, середніх і великих, то це шлях до зменшення надходжень до державного бюджету в наступних періодах. Тому прошу це врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. При всій повазі до вас, це питання до Міністерства енергетики, в мене таке враження. Ні?

БУЙМІСТЕР Л.А. Це питання до всього уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звісно.

БУЙМІСТЕР Л.А. ...який приймає рішення популярне, але потім не дає на це кошти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я маю на увазі, це питання до тактики дій, це не питання до документу, який ми зараз обговорюємо. Дякую.

Муса Сергєєвич, ви отримали відповідь на ваші питання?

МАГОМЕДОВ М.С. Да, спаси́бо. Но я считаю, что между первым и вторым чтением надо однозначно говорить об увеличении этого объёма, потому что на 400 разрушенных... у нас там разрушений, минимум около 10 тысяч. Поэтому мы ничего не делаем.

Ну, чем занимается Мининтеграции, мы з Резниковым поговорим. Но я думаю, что там... *(Шум у залі)* Они в прошлом году говорили, что "мы зложим столько мы понимаем, что это мало, но будем просить больше". Ну, посмотрим, что у них там получилось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євгеній Володимирович, ви казали, що у вас ще там 10 секунд питання. 20. Давайте.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Денис, у мене не питання, у мене побажання до міністра фінансів як до члена уряду.

Стабільність, прогнозованість нашої економіки залежить зараз дуже сильно від тих країн, у яких є ця стабільність. В Білорусі є контракти на нафту, на газ, і в них є електроенергія.

Якщо ви зараз на уряді знімете питання авіаційного сполучення з Білоруссю, питання всі вирішаться. І ми можемо отримати нормальну, стабільну, прогнозовану економіку. По крайній мірі, ми цю зиму переживемо.

Якщо ви й далі будете конфронтацію робити, що буде, я не знаю. Урусський... *(Не чути)* Це побажання Марченку передайте від мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я вам дуже вдячний. Денисе Валерійовичу,

дуже дякуємо.

Я думаю, що ми чекаємо пропозицій від комітетів, від членів комітету, і будемо направляти рекомендації на Мінфін і на профільний комітет з питань бюджету.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Ну, добре. Головний комітет буде до першого читання пропонувати законопроект, наприклад, за основу. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми заслухали і направимо рекомендації. Якщо є бажання відхилити, можемо це зробити. Але, мені здається, конструктивніше буде надати пропозиції. Тут уже питання буде того, чи ми будемо визначатися в залі. В залежності від того, що ці пропозиції прийняті чи відхилені. *(Загальна дискусія)*

Дякую. Колеги, я тоді пропоную відпустити пана Улютіна. Подякувати йому ще раз. Дякую. І передати вітання міністру фінансів.

Колеги, ми закінчили, вичерпали порядок денний. У нас "Різне". Значить, у мене прохання членів комітету піднятися до мене буквально на 5-10 хвилин, може, 20.

І якщо ні в кого нема більше ніяких оголошень, то можемо, в принципі, закрити комітет.

Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дві пропозиції. Давайте міністр економіки, я не знаю, чи в матеріалі, чи ні, може, когось з заступників профільних по макропрогнозу, раз. Стефанішину по євроінтеграції, вона там заявляє про 58 відсотків, два.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене ще є прохання все-таки. Давайте на наступний комітет, на четвер, я попрошу допомогти мені, і моїй команді, і секретаріату, Олексія Васильовича як голову профільного підкомітету. На

наступний комітет прохання наступне: допомогти по законопроекті другому читанню 4020 – це перелік об'єктів державної власності, заборонених до приватизації. Я хотів би, щоб ми на наступний комітет уже винесли фінальну редакцію переліку.

Я просив би тоді допомогти Олексія Васильовича. І, Дмитро Давидович, ви як заступник профільний, так само, якщо є можливість, долучитися до цього процесу, щоб ми фіналізували таблицю уже і на наступному комітеті рекомендували її до зали. У нас всі правки подані, треба просто відфільтрувати всю цю історію і випустити це з комітету.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, поки що в процесі формування. *(Загальна дискусія)* Справедливо, згоден. *(Загальна дискусія)* Згоден. Це гарна ідея.

ТАРУТА С.О. І я ще хотів би хвилиночку, бо сьогодні якраз розглядали і домовились відносно особливого закону по приватизації Харківського авіаційного заводу. Будь ласка, подивіться, я не був автором, я долучився, коли вже група і харківських депутатів зрозуміли, що там... *(Не чути)* Більше того, Завітневич сказав, що "да, ми підтримуємо".

Подивіться, там він складний, він якраз в себе передбачає п'ять етапів, в тому числі про які ми сьогодні казали, тому що в чому була проблема дискусії, що мало хто його читав, і він не розумів, тому що там закладено, що і Фонд держмайна на другому етапі, там багато-багато складових, там п'ять етапів. Це не просто так взяли і віддали зараз.

Тому подивіться, будь ласка, щоб ми вже на наступний раз, щоб ми вже дійсно говорили предметні речі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Тоді оголошую комітет закритим. Дякую. Прошу членів комітету піднятися до мене.